

Oponentský posudek disertační práce: Srdeční selhání - analýza dat a rizikových faktorů morbidity i mortality

Autor práce: MUDr. Jiří Dokoupil

Oponent: prof. MUDr. Zuzana Mořovská, PhD.

Práce se zabývá analýzou souboru pacientů přijatých v průběhu 12 měsíců do univerzitního terciárního zdravotnického zařízení pro akutní srdeční selhání a je zaměřena na identifikaci rizikových faktorů úmrtnosti a délky hospitalizace těchto nemocných.

Formálně má práce celkem 89 stran a 266 citací. Chybí příloha s přehledem obrázků a tabulek, kterých je v práci 23. V první části autor přináší obsáhlý teoretický úvod k řešené problematice, který dokumentuje jeho široký zájem i znalosti. Přes uvedený rozsah má text kontinuitu a přehlednost. Kromě standardních částí popisujících definici, epidemiologii, patofyziologii, faktory ovlivňující prognózu atd, oceňuji rozdělení přístupu na fáze léčby a informaci o neutrálních klinických studiích.

V úvodu vlastní práce autor definuje hypotézu i cíle, kterými jsou: popsat základní demografické charakteristiky, klinické a zobrazovací nálezy, laboratorní hodnoty a míru úmrtnosti pacientů, popsat rozdíly ve výskytu sledovaných charakteristik mezi skupinami pacientů podle jejich úmrtnosti (hospitalizační, třicetidenní a jednorocní úmrtnost), popsat rozdíly mezi skupinami pacientů ve výskytu sledovaných charakteristik podle hodnot EF LK, nalézt rizikové faktory krátkodobé i dlouhodobé úmrtnosti a rizikové faktory délky hospitalizace.

Soubor 385 pacientů této retrospektivní analýzy představují hospitalizovaní pacienti po dobu 1 roku na oddělení terciárního univerzitního pracoviště. V rámci metodiky byly definovány kritéria pro vyhledávání pacientů pro analýzu. Výběr pacientů byl sestaven na základě dat v nemocničním informačním systému. Hodnoceny byly základní demografické charakteristiky pacientů, jejich přidružená onemocnění, farmakoterapie, základní klinické, zobrazovací a laboratorní nálezy a bližší charakteristiky srdečního selhání (základní příčiny a vyvolávající faktory akutního srdečního selhání).

Vybrané charakteristiky byly hodnoceny ve vztahu ke krátkodobé (hospitalizační a třicetidenní) a dlouhodobé (jednorocní) úmrtnosti a dále byl zkoumán jejich vztah k délce hospitalizace ve skupinách podle hodnot EF LK.

Vysoce hodnotím použité statistické analýzy i prezentaci výsledků formou tabulek, u kterých by bylo přínosem popsat detailněji například jak byl hodnocen věk (kontinuální proměnná,

podobně EF, co znamená deprese apod). Stačí pod jednu tabulkou z mnoha, protože charakteristiky se opakují. Tabulka 21 a 22. „Rizikové faktory úmrtnosti“ bych omezila pouze na ty významné.

Otázky na autora:

„V případě ne zcela jasné diagnózy srdečního selhání byli do našeho souboru zařazeni ti pacienti, u kterých se tato diagnóza potvrdila při následných ambulantních kontrolách nebo hospitalizací.“

Rozved'te prosím, jak jste vyhledávali nálezy ambulantních kontrol.

„ASS bylo klasifikováno jako de novo u 222 pacientů (57,7 %).“

Je na základě nálezů práce opodstatněné analyzovat samostatně de novo a akutně zhoršené srdeční selhání?

„Většina pacientů (241, 71,7 %) byla propuštěna přímo domů, 75 pacientů (22,3 %) vyžadovalo pokračování hospitalizace na jiné klinice ve Fakultní nemocnici nebo v jiné nemocnici. 20 pacientů (6 %) bylo přeloženo na lůžka následné péče.“

Pacienti překládáni na lůžka následné péče jsou specifickou a stran péče, ekonomicky nákladnou skupinou pacientů – často je důvodem překlada kromě tíže nemoci i sociální zázemí, stav kognitivních funkcí, mobilita atd. Liší se prediktory prognózy u této skupiny nemocných od těch, kteří překlad nevyžadovali?

Analyzovali jste skupinu pacientů hospitalizovaných před 6 lety. Od té doby zaznamenala především farmakoterapie srdečního selhání významné pokroky. Jak myslíte, že tento fakt limituje praktický přínos Vašich nálezů, který postulujete v závěru Vaší práce?

Jak byla stanovena diagnóza deprese?

Stejně jako ostatní části, je obsáhlá i diskuse výsledků práce. Této části by jistě prospělo zkrácení. Na druhé straně i diskuze dokumentuje na doktorské studium výjimečný přehled v problematice, publikovaných pracích, doporučeních atd.

Jediné, co lze práci vytknout je retrospektivní povaha studie doktorského studia, ale množství analyzovaných dat tuto limitaci zcela anulují. Znalosti dr. Dokoupil, kvalita provedených analýz a jejich interpretace daleko přesahují požadavky disertační práce a velmi doporučuji jejich využití pro pokračující výzkum uvedené oblasti.

ZÁVĚR: Předložená disertační práce splňuje, lépe dalece překračuje, kritéria doktorského studia. Uvedené odůvodňuje mé doporučení pro MUDr. Jiřího Dokoupila na úspěšné zakončení doktorského studia a udělení titulu Ph.D. (Doctor of Philosophy).

V Praze: 27/11/23

prof. MUDr. Zuzana Mořovská, PhD.